

- W44. omawia katalog osób uprawnionych do odbioru recept lub zleceń i zasady ich odbioru;
- W45. omawia przesłanki odpowiedzialności kontraktowej;
- W46. omawia domniemanie wynikające z art. 471 k.c. oraz przesłanki ekskulpacji od niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;
- W47. omawia przesłanki odpowiedzialności deliktowej będącej skutkiem nieprawidłowej oceny stanu pacjenta lub nieprawidłowej kontynuacji leczenia, zlecenia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- W48. omawia terminy przedawnienia roszczeń deliktowych i kontraktowych;
- W49. omawia zasady odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy – w przypadku osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę;
- W50. omawia zasady zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ, w tym ogólne warunki umów;
- W51. omawia zakres potencjalnej odpowiedzialności wynikającej z nieprawidłowej realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ;
- W52. omawia zasady prowadzenia dokumentacji medycznej czynności związanych z kontynuowaniem zlecenia leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- W53. omawia instytucję
- W54. omawia elementy
- W55. omawia etapy pos
- W56. omawia strony i przysługujące im
- W57. omawia zasady skutki odpowiedzialności
- W58. omawia organy zawodowej;
- W59. omawia katalog k
- W60. omawia środki od
- W61. omawia możliwość
- W62. omawia możliwość
- W63. omawia skutki pr
- W64. omawia zatarcie u
- W65. omawia podstawo
- W66. omawia wyłączenia reklamy produktu leczniczego z ustawy; ustawowej;
- W67. omawia normatywne wymogi co do reklamy produktu leczniczego;
- W68. omawia zasady kierowania reklamy produktu do osób uprawnionych do wystawiania recept;
- W69. omawia normatywne zakazy dotyczące reklamy produktów leczniczych;
- W70. omawia zakazy reklamy kierowanej do osób uprawnionych do wystawiania recept, w tym wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 59 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne;
- W71. omawia sankcje o charakterze karnym i karno-administracyjnym za naruszenia przepisów dotyczących reklamy produktu leczniczego;
- W72. zna zasady odwiedzania osób uprawnionych do wystawiania recept będących świadczeniodawcą przez przedstawicieli medycznych lub handlowych.

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. różnicować poszczególne grupy leków;
- U2. dokonać oceny stanu pacjenta wykorzystując badania diagnostyczne i badanie fizykalne;

- U3. dokonać wpisu uzasadniającego w dokumentację medyczną w przypadku recepty wystawianej w ramach kontynuacji leczenia zleconego przez lekarza;
- U4. ocenić wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w organizmie
- U5. ocenić efekt działania leku i jego ewentualne działania niepożądane;
- U6. przekazać choremu i jego rodzinie informację o działaniu leku oraz rozpoznawaniu działań niepożądanych (w tym brak skuteczności leku oraz objawy przedawkowania);
- U7. zastosować procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
- U8. wykorzystać fachowe źródła informacji o lekach;
- U9. ocenić stan biopsychospołeczny pacjenta i jego rodziny/opiekunów w zakresie potrzeb zapewnienia dostępu do refundowanych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U10. rozpoznać problemy wynikające z zaburzeń odżywiania pacjenta i zastosować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka;
- U11. wystawić receptę w ramach kontynuacji leczenia na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U12. udzielić porady pacjentowi i jego rodzinie/opiekunowi w zakresie posługiwania się środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zgłaszania incydentów medycznych;
- U13. udzielić porady pacjentowi i jego rodzinie/opiekunowi nt. kryteriów i zasad przyznawania refundowanych leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U14. posługiwać się informatorami farmakologicznymi, bazami danych dotyczącymi środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U15. analizować charakterystyki produktów leczniczych oraz zasady środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U16. przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych, niezbędnych do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń;
- U17. wystawiać receptę w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;
- U18. ocenić stan pacjenta, któremu przysługuje recepta w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;
- U19. zwrócić się do NFZ o przydzielanie liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty;
- U20. przechowywać druki recept oraz przydzielone przez NFZ zakresy liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty w warunkach zapewniających należyłą ochronę przed utratą, zniszczeniem lub kradzieżą;
- U21. wystawić recepty w ramach zlecenia lekarskiego;
- U22. wystawić recepty w ramach kontynuacji leczenia, na których przepisano wyłącznie leki niepodlegające refundacji;
- U23. przedstawić wymaganą dokumentację w przypadku przeprowadzania przez NFZ kontroli wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U24. posługiwać się listą leków refundowanych – obwieszczenia Ministra Zdrowia wydane na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345);
- U25. sporządzić projekt umowy na wystawianie recept obejmujący jej podstawowe elementy;
- U26. wykryć wady nieprawidłowego rozwiązania umowy;
- U27. zainicjować środki odwoławcze od nieprawidłowego rozwiązania umowy;

- U28. wykryć wady nieprawidłowej odmowy zawarcia umowy przez NFZ;
- U29. zainicjować środki odwoławcze od nieprawidłowej odmowy zawarcia umowy;
- U30. odnaleźć aktualny publikator zawierający wykazy refundowanych leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U31. odnaleźć lek, środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego na który ma wypisać receptę w ramach kontynuacji leczenia w odpowiednim wykazie i ustalić poziom odpłatności;
- U32. udzielić porady pacjentowi o sposobie uzyskania leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- U33. ustalić, czy w danej sytuacji w odniesieniu do konkretnego pacjenta jest uprawniony do wystawienia recepty na leki lub środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;
- U34. rozpoznać, zrozumieć i współkształtować treść umowy łączącej go z pracodawcą bądź stroną umowy cywilnoprawnej w zakresie czynności wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;
- U35. prowadzić dokumentację medyczną swoich czynności związanych z wystawianiem recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, celem zapewnienia środków dowodowych w ewentualnym postępowaniu cywilnym;
- U36. przypozywać ubezpieczyciela w procesie cywilnym;
- U37. rozpoznać przedawnione roszczenie;
- U38. zgłaszać zarzut przedawnienia w procesie cywilnym;
- U39. wskazać etapy postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;
- U40. wskazać strony postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;
- U41. korzystać z przysługujących mu praw w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej w szczególności w relacjach z rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej;
- U42. wskazać konsekwencje postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;
- U43. korzystać ze środków odwoławczych w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;
- U44. rozpoznać reklamę produktów leczniczych niespełniającą wymogów normatywnych (np. niezgodną z art. 58 Pf);
- U45. rozpoznać różnicę pomiędzy rzetelną informacją o produkcie leczniczym a typowymi zabiegami marketingowymi;
- U46. wskazać organy, jakie należy poinformować w przypadku zetknięcia się z reklamą produktu leczniczego niezgodną z wymaganiami normatywnymi;
- U47. przekazać informację o przypadku zetknięcia się z reklamą produktu leczniczego niezgodną z wymaganiami normatywnymi.

W zakresie kompetencji społecznych uczestnik kursu:

- K1. rozumie znaczenie przestrzegania przepisów prawa w zakresie nieprzekraczania uprawnień zawodowych;
- K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i krytycznie ją ocenia w zakresie produktów leczniczych;
- K3. w doradztwie leczniczym krytycznie ocenia materiały reklamowe kierując się zasadami etyki zawodowej;
- K4. współpracuje z lekarzem w zakresie kontynuowania terapii;
- K5. szanuje godność i autonomię osób, wobec których realizuje świadczenia oraz przestrzega ich praw;

- K6. wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego, reklamy produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- K7. wystawia receptę tylko po uzyskaniu zlecenia lekarskiego, zgodnie z zapisem w dokumentacji medycznej lekarza;
- K8. przestrzega przepisów dotyczących refundacji leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
- K9. ma świadomość, że od osobistej decyzji zależy, czy będzie podejmować się wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;
- K10. unika działań i zaniechań, które mogą być uznane za niezachowanie należytej staranności;
- K11. ma świadomość odpowiedzialności zawodowej za przewinienie zawodowe i potrafi zakwalifikować swoje działanie albo zaniechanie jako potencjalne przewinienie zawodowe;
- K12. rozeznaje konsekwencje postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, w szczególności w relacjach z rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej;
- K13. zachowuje profesjonalny dystans w kontaktach z osobami kierującymi do niej reklamę.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa Modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
I	Główne zasady terapii z zastosowaniem produktów leczniczych	15	Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	8	23
II	Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	5	Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	4	9
III	Zasady i tryb wystawiania recept	5	Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej	2	7
IV	Aspekty prawne i odpowiedzialność zawodowa	5	-	-	5
Łącznie		30		14	44*

*Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 90% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 10%, co stanowi nie więcej niż 4 godziny, może być wykorzystane na samokształcenie.

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	GLÓWNE ZASADY TERAPII Z ZASTOSOWANIEM PRODUKTÓW LECZNICZYCH
Cel kształcenia	Celem modułu jest przedstawienie aktualnej wiedzy z zakresu głównych zasad stosowania terapii produktami leczniczymi.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1.zna zasady farmakoterapii;</p> <p>W2.omawia zagadnienia związane z farmakodynamiką i farmakokinetyką produktów leczniczych;</p> <p>W3.charakteryzuje poszczególne grupy leków (w tym mechanizmy działania);</p> <p>W4.zna zastosowanie lecznicze wybranych grup leków;</p> <p>W5.zna aktualny wykaz leków silnie działających, środków odurzających i substancji psychotropowych;</p> <p>W6.zna zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego;</p> <p>W7.zna kategorie dostępności produktów leczniczych (w tym OTC, ang. <i>over-the-counter drug</i> – leki wydawane bez recepty lekarskiej);</p> <p>W8.zna procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1.zróżnicować poszczególne grupy leków;</p> <p>U2.dokonać oceny stanu pacjenta wykorzystując badania diagnostyczne i badanie fizykalne;</p> <p>U3.dokonać wpisu uzasadniającego w dokumentację medyczną w przypadku recepty wystawianej w ramach kontynuacji leczenia zleconego przez lekarza;</p> <p>U4.ocenić wpływ leczenia farmakologicznego na fizjologiczne i biochemiczne procesy zachodzące w organizmie</p> <p>U5.ocenić efekt działania leku i jego ewentualne działania niepożądane;</p> <p>U6.przekazać choremu i jego rodzinie informację o działaniu leku oraz rozpoznawaniu działań niepożądanych (w tym brak skuteczności leku oraz objawy przedawkowania);</p> <p>U7.zastosować procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;</p> <p>U8.wykorzystać fachowe źródła informacji o lekach.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1.rozumie znaczenie przestrzegania przepisów prawa w zakresie nieprzekraczania uprawnień zawodowych;</p> <p>K2.systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i krytycznie ją ocenia w zakresie produktów leczniczych;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	K3.w doradztwie leczniczym krytycznie ocenia materiały reklamowe kierując się zasadami etyki zawodowej; K4.współpracuje z lekarzem w zakresie kontynuowania terapii.
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	Wykładowcami mogą być osoby mające nie mniej niż 10-letni staż w zawodzie lekarza, posiadające specjalizację lekarską doświadczenie praktyczne i dydaktyczne w zakresie stosowania terapii zachowawczej i/lub farmakologii klinicznej oraz posiadające stopień naukowy, co najmniej doktora.
Wymagania wstępne	-
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	- wykład - 10 godzin - ćwiczenia – 5 godzin - staż – 8 godzin
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 23 godziny</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 10 godzin • ćwiczenia – 5 godzin • staż – 8 godzin <p>Praca własna uczestnika kursu: 10 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 5 godzin • przygotowanie się do zaliczenia modułu – 5 godzin <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 33 godziny</p>
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład - ćwiczenia w grupach max.10-osobowych - staż w grupach 2-3 osobowych
Stosowane środki dydaktyczne	Sprzęt: komputer, projektor multimedialny, klipart Opracowania - prezentacje multimedialne Materiały dydaktyczne: charakterystyki produktów leczniczych (www.leki.urpl.gov.pl)
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	W zakresie wiedzy: test sprawdzający - 15 pytań jednokrotnego wyboru z 4 dystraktorami. W zakresie umiejętności: - studium przypadku – 2 sytuacje kliniczne, na podstawie których uczestnik powinien prawidłowo ocenić zapotrzebowanie na wybrane produkty lecznicze.

	<p>Praktyczne przykłady zapisywania leków przez pielęgniarki i położne powinny dotyczyć wybranych chorób przewlekłych, takich jak: nadciśnienie tętnicze, cukrzyca, choroba niedokrwienna serca.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: obserwacja 360 stopni.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach i ćwiczeniach.</p> <p>Uzyskanie oceny pozytywnej (co najmniej 70% poprawnych odpowiedzi) z testu sprawdzającego oraz studium przypadku</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu</p>
Treści modułu kształcenia	<p>Wykłady:</p> <p>1. Podstawy farmakologii ogólnej, farmakodynamiki i farmakokinetyki (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicja leku, nazwa międzynarodowa i nazwy handlowe leków, postacie leków, właściwości leków, rodzaje reakcji organizmu na działanie leków, mechanizmy działania leków. • Czynniki wpływające na działanie leków, drogi podawania leków, dawkowanie leków, działania niepożądane i toksyczne, interakcje lekowe. • Losy leków w organizmie: uwalnianie, wchłanianie, dystrybucja, metabolizm, wydalanie. • Biorównoważność leków (leki oryginalne i generyczne). <p>2. Źródła informacji o lekach oraz ich działaniach niepożądanych (4 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktualnie dostępne wykazy leków w formie książkowej i elektronicznej (np. www.urpl.gov.pl), zasady posługiwania się tymi źródłami. • Zasady stosowania praktyki pielęgniarskiej opartej o dowód naukowy (EBNP – evidence based nursing practice) • Wykaz substancji bardzo silnie działających (wykaz A), silnie działających (wykaz B) i środków odurzających (wykaz N) oraz substancji psychotropowych. • Kategorie dostępności produktów leczniczych zgodnie z rozporządzeniem MZ z dnia 14 listopada 2008 roku w sprawie kryteriów zaliczenia produktu leczniczego do poszczególnych kategorii dostępności (Dz. U. Nr 206, poz. 1292) : OTC, Rp, Rpz, Rpw, Lz. • Leki recepturowe – źródła informacji i zasady ich stosowania • Zasady raportowania działań niepożądanych leków przez pielęgniarki i położne oraz pacjentów i ich rodziny. <p>3. Farmakoterapia w szczególnych grupach pacjentów (3 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zasady dawkowania leków w niewydolności wątroby i przewlekłej chorobie nerek; • Zasady dawkowania leków w niewydolności krążenia;

	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie leków w okresie ciąży i karmienia; zasady bezpieczeństwa (klasyfikacja bezpieczeństwa leków w ciąży wg <i>Food and Drug Administration</i> – kategorie A, B, C, D i X). • Zasady bezpieczeństwa stosowania leków u dzieci i osób w wieku podeszłym. • Warunki uzasadniania ordynacji leku w dokumentacji pacjenta przy stosowaniu „NZ” na druku recepty. <p>Ćwiczenia:</p> <p>1.Praktyczne przykłady kontynuacji leczenia przez pielęgniarki i położne (5 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Studium przypadku pięciu pacjentów, w których pielęgniarka/położna ma podjąć decyzje o kontynuowaniu leczenia produktem leczniczym przepisany przez lekarza. Osoby uczestniczące ustalają: czy w podanych przypadkach pielęgniarka/położna może kontynuować leczenie, czy musi je poprzedzić badaniami diagnostycznymi, badaniem fizykalnym, czy też wymagana będzie konsultacja lekarska. Również zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego podejmuje decyzje w sprawie drogi podania leku, dawki i postaci oraz uzasadniania wypisanie recepty na lek w dokumentacji pacjenta. • Studium przypadku pięciu pacjentów, u których występują określone objawy, celem oceny czy mogą one stanowić działanie niepożądane terapii przedstawionymi lekami. • Pięć krótkich przykładów równoczesnego stosowania innych leków - uczestnicy ustalają, czy istnieje możliwość wystąpienia interakcji lekowej, jak również podają propozycje sposobów na zminimalizowanie ryzyka takiej interakcji (inna droga podania leku, zmiana pory podawania leku, itd.). <p>Podczas ćwiczeń - uczestnicy kursu mogą posługiwać się dostępnymi źródłami informacji o leku.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rajtar-Cynke G.(red.): Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2007 2. Ustawa o zawodach pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011r. (Dz.U. z 2014r., poz. 1435, z późn.zm.) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (<i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 1739) <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirowska-Guzel D., Członkowski A., Okopień B.(red.): Rang i Dale Farmakologia. Wydanie 2. Wyd. Elsevier,

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>Wrocław 2012</p> <p>2. Schmid B., Strub P., Studer A.: (red. wyd. I pol. Prandota J.): Farmakologia dla zawodów pielęgniarских. MedPharm 2013</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż wspólny z Modułem II i III – 14 godzin (dla Modułu I – 8 godzin)</p> <p>Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej</p>

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	ŚRODKI SPOŻYWCZE SPECJALNEGO PRZEZNACZENIA ŻYWIENIOWEGO
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki, położnej do kontynuacji zlecenia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym wystawiania na nie zlecenia lub recepty
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W9.charakteryzuje podstawy prawne z zakresu kontynuacji zlecenia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wystawiania na nie zlecenia albo recepty;</p> <p>W10.wyjaśnia zasady refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W11.wskazuje źródła prawa regulującego refundację leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W12.zna grupy produktów zaliczanych do refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W13.wskazuje uprawnionych do wystawiania w ramach kontynuacji zlecenia albo recepty na refundowane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W14.wskazuje grupy uprawnionych do korzystania z refundacji na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W15.charakteryzuje kryteria przyznawania refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W16.charakteryzuje zakres i czas refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W17.wskazuje dokumenty niezbędne do potwierdzenia zlecenia na wystawienie recepty przez pielęgniarkę/położną na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W18.charakteryzuje cechy refundowanych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizatów białek mleka;</p> <p>W19.zna zasady zgłaszania incydentów medycznych.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U9.ocenić stan biopsychospołeczny pacjenta i jego rodziny/opiekunów w zakresie potrzeb zapewnienia dostępu do refundowanych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>U10.rozpoznać problemy wynikające z zaburzeń odżywiania pacjenta i zastosować środki spożywcze specjalnego</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka;</p> <p>U11. wystawić receptę w ramach kontynuacji leczenia na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>U12. udzielić porady pacjentowi i jego rodzinie/opiekunowi w zakresie posługiwania się środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz zgłaszania incydentów medycznych;</p> <p>U13. udzielić porady pacjentowi i jego rodzinie/opiekunowi nt. kryteriów i zasad przyznawania refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>U14. posługiwać się informatorami farmakologicznymi, bazami danych dotyczącymi środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>U15. analizować charakterystyki produktów leczniczych oraz zasady użytkowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K5. szanuje godność i autonomię osób, wobec których realizuje świadczenia oraz przestrzega ich praw;</p> <p>K6. wykazuje profesjonalne podejście do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego, reklamy produktów leczniczych, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby mające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie treści modułu, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające, co najmniej jednej z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa/magistra położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa uzyskany po roku 2001, 2. Posiadają specjalizację lekarską.
Wymagania wstępne	-
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>- wykład – 3 godziny</p> <p>- ćwiczenia - 2 godziny</p> <p>- staż – 4 godziny</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 9 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 3 godziny • ćwiczenia – 2 godziny

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<ul style="list-style-type: none"> • staż – 4 godziny <p>Praca własna uczestnika kursu: 5 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć 3 godz. • przygotowanie się do zaliczenia modułu 2 godz. <p>Łącznie nakładu pracy uczestnika kursu: 14 godzin</p>
Stosowane metody dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - wykłady, - ćwiczenia w grupach max.10-osobowych, - staż w grupach 2-3 osobowych,
Stosowane środki dydaktyczne	<p>Sprzęt: komputer, projektor multimedialny, klipart</p> <p>Opracowania: prezentacje multimedialne</p> <p>Materiały dydaktyczne: druki (wypełnione i niewypełnione): zleceń na zaopatrzenie w refundowane środki spożywcze specjalnego przeznaczenia, recepty (do ćwiczeń); przykłady środków spożywczych; informatory i wykazy refundowanych środków spożywczych</p>
Metody sprawdzenia efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>W zakresie wiedzy: test sprawdzający - składający się z 10 pytań z 4 dystraktorami</p> <p>W zakresie umiejętności: zadanie praktyczne tj. rozwiązanie zadań: w oparciu o studium przypadku, przygotowanie pisemnego zlecenia lub recepty na refundowane środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: obserwacja 360 stopni.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<ul style="list-style-type: none"> - obecność na wykładach i ćwiczeniach - uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu - uzyskanie 70% zakładanej punktacji z każdego zadania - uzyskanie pozytywnej oceny od opiekuna stażu
Treści modułu kształcenia	<p>Wykłady:</p> <p>1. Podstawy prawne w zakresie refundacji środków spożywczych (2 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Źródła prawa regulującego refundację środków spożywczych. • Osoby uprawnione do wystawiania zlecenia na refundowane środki spożywcze. • Kryteria przyznawania środków spożywczych osobom uprawnionym. • Zakresy i czas refundacji na środki spożywcze(data realizacji świadczenia, okres użytkowania). • Zasady zgłaszania incydentów medycznych.

	<p>2. Charakterystyka i zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna (1 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka <p>Ćwiczenia:</p> <p>1. Wystawianie recept na środki spożywcze (1,5 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Źródła informacji nt. aktualnych list refundowanych środków spożywczych. • Źródłowa dokumentacja medyczna prowadzona przez pielęgniarkę/położną przy wypisywaniu recept na środki spożywcze. • Zasady wypisywania recepty na środki spożywcze: druk recepty, poziom refundacji, liczba refundowanych sztuk; rodzaje dostępnych środków oraz wskazania do wystawiania recept na środki spożywcze. <p>2. Zastosowanie środków spożywczych, które może kontynuować pielęgniarka i położna, w konkretnej sytuacji biopsychospołecznej pacjenta (0,5 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, w tym hydrolizaty białek mleka.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa (akty prawne odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydane na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) 2. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014r., poz. 1435, z późn.zm.) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego z dnia 28 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1026) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (<i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 1739) <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osborn D., Sinn J.: Zastosowanie hydrolizatów białkowych w zapobieganiu alergii i nietolerancji pokarmowej u niemowląt – metaanaliza. http://www.mp.pl/artykuly/16026 (dostęp z dnia 05.01.2014) 2. Banach M., Makara A., Kowalski M.: Otrzymywanie hydrolizatów białkowych i suszonych protein. Czasopismo

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>Techniczne. Chemia. Politechnika Krakowska 1-Ch/2010, 19-29</p> <p>3. Dyrektywa Komisji 2013/46/UE z dnia 28 sierpnia 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2006/141/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących białek, odnoszących się do preparatów do początkowego żywienia niemowląt i preparatów do dalszego żywienia niemowląt. Dz. U. UE 230/60; 29.8.2013</p>
<p>Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Staż wspólny z Modułem I i III – 14 godzin (dla Modułu II – 4 godziny)</p> <p>Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej</p>

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	ZASADY I TRYB WYSTAWIANIA RECEPT
Cel kształcenia	Celem modułu jest przedstawienie zasad wypisywania recept oraz posługiwania się obowiązującymi w tym obszarze przepisami prawa przez pielęgniarki i położne posiadające co najmniej tytuł licencjata pielęgniarstwa lub położnictwa.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W20.zna podstawy prawne regulujące finansowanie leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego refundowanych;</p> <p>W21.określa czynność wystawienia recepty;</p> <p>W22.omawia zakres podstawowych danych objętych receptą, na której co najmniej jeden z przepisanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego posiada decyzję o objęciu refundacją w rozumieniu przepisów ustawy o refundacji;</p> <p>W23.definiuje receptę w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej(Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 45);</p> <p>W24.omawia zakres danych objętych receptą w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;</p> <p>W25.omawia katalog osób, którym może przysługiwać recepta w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;</p> <p>W26.wskazuje maksymalne dopuszczalne ilości leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego na recepcie;</p> <p>W27.omawia okresy ważności recept;</p> <p>W28.omawia sposób przydzielania przez NFZ zakresów liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty i przechowywania tych danych;</p> <p>W29.omawia zasady wystawiania recept w ramach kontynuacji leczenia, na których przepisano wyłącznie leki niepodlegające refundacji;</p> <p>W30.omawia sposób przeprowadzania przez NFZ kontroli wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p>

	<p>W31.zna zasady wnioskowania o dostęp do systemu informatycznego NFZ dla pracowników medycznych;</p> <p>W32.omawia podstawowe elementy treściowe umowy na wystawianie recept (essentialia negotii);</p> <p>W33.omawia przesłanki rozwiązania umowy;</p> <p>W34.omawia przesłanki odmowy zawarcia umowy przez NFZ;</p> <p>W35.omawia zasady wykonywania kontroli przeprowadzanej lub zleconej przez NFZ u osoby uprawnionej;</p> <p>W36.omawia przesłanki rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym przez NFZ;</p> <p>W37.omawia przesłanki nie zawarcia kolejnej umowy;</p> <p>W38.omawia definicję osoby uprawnionej;</p> <p>W39.omawia kategorie dostępności refundacyjnej, poziomy odpłatności;</p> <p>W40.omawia zasady publikowania obwieszczeń refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W41.omawia skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umowy.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U16.przygotować zapisy form recepturowych substancji leczniczych, niezbędnych do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń;</p> <p>U17.wystawiać receptę w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;</p> <p>U19.ocenić stan pacjenta, któremu przysługuje recepta w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE;</p> <p>U19.zwrócić się do NFZ o przydzielanie liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty;</p> <p>U20.przechowywać druki recept oraz przydzielone przez NFZ zakresy liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty w warunkach zapewniających należyłą ochronę przed utratą, zniszczeniem lub kradzieżą;</p> <p>U21.wystawić recepty w ramach zlecenia lekarskiego;</p> <p>U22.wystawić recepty w ramach kontynuacji leczenia, na których przepisano wyłącznie leki niepodlegające refundacji;</p> <p>U23.przedstawić wymaganą dokumentację w przypadku przeprowadzania przez NFZ kontroli wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>U24.posługiwać się listą leków refundowanych – obwieszczenia Ministra Zdrowia wydane na podstawie art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia</p>
--	---

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>żywniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345);</p> <p>U25.sporządzić projekt umowy na wystawianie recept obejmujący jej podstawowe elementy;</p> <p>U26.wykryć wady nieprawidłowego rozwiązania umowy;</p> <p>U27.zainicjować środki odwoławcze od nieprawidłowego rozwiązania umowy;</p> <p>U28.wykryć wady nieprawidłowej odmowy zawarcia umowy przez NFZ;</p> <p>U29.zainicjować środki odwoławcze od nieprawidłowej odmowy zawarcia umowy;</p> <p>U30.odnaleźć aktualny publikator zawierający wykazy refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywniowego;</p> <p>U31.odnaleźć lek, środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywniowego na który ma wypisać receptę w ramach kontynuacji leczenia w odpowiednim wykazie i ustalić poziom odpłatności;</p> <p>U32.udzielić porady pacjentowi o sposobie uzyskania leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywniowego.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K7.wystawia receptę tylko po uzyskaniu zlecenia lekarskiego, zgodnie z zapisem w dokumentacji medycznej lekarza;</p> <p>K8.przestrzega przepisów dotyczących refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywniowego;</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby mające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie treści modułu, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jednej z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa lub magistra położnictwa, 2. Posiadają specjalizację lekarską. 3. Posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia, doświadczenie zawodowe związane z prowadzeniem kontroli w zakresie preskrypcji recept refundowanych (np. pracownicy NFZ, pracownicy aptek – mgr farmacji).
Wymagania wstępne	-
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>- wykład - 3 godziny</p> <p>- ćwiczenia - 2 godziny</p> <p>- staż – 2 godziny</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 7 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 3 godziny • ćwiczenia – 2 godziny • staż – 2 godziny <p>Praca własna uczestnika kursu: 5 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 2 godziny • przygotowanie się do zaliczenia modułu – 3 godziny <p>Łącznie nakładu pracy uczestnika kursu: 12 godzin</p>
Stosowane metody dydaktyczne	<p>- wykład - ćwiczenia – 10 -12 osób - staż w grupach 2-3 osobowych</p>
Stosowane środki dydaktyczne	<p>Sprzęt: komputer, projektor multimedialny, klipart Opracowania: prezentacje multimedialne; Materiały dydaktyczne: druki (wypełnione i niewypełnione): recept, wzory umów z NFZ</p>
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>W zakresie wiedzy: test sprawdzający - składający się z 15 pytań z 4 dystraktorami W zakresie umiejętności: zadanie praktyczne - wypisywanie recept (z podaniem wszystkich danych): - wypisanie recepty refundowanej w Polsce - wypisanie recepty transgranicznej W zakresie kompetencji społecznych: obserwacja 360 stopni.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach i ćwiczeniach. Uzyskanie oceny pozytywnej z testu sprawdzającego wiedzę (min. 70% poprawnych odpowiedzi) Zaliczenie zadania praktycznego – poprawne wypisanie recept Uzyskanie pozytywnej oceny opiekuna stażu</p>
Treści modułu kształcenia	<p>Wykłady:</p> <p>1. Podstawy prawne regulujące finansowanie produktów leczniczych w Polsce (1godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, późn. zm.); • Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.); • Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

	<p>(Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zarządzenie nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ z dnia 5 października 2009r. w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia. <p>2. Zasady prawidłowego wystawiania recept i zleceń przez pielęgniarki i położne (1 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • czynność wystawienia recepty (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne - <i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) • zakres danych objętych receptą, na której co najmniej jeden z przepisanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych, dla którego wydano decyzję o objęciu refundacją w rozumieniu przepisów ustawy o refundacji (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne - <i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) • recepta w rozumieniu art. 3 lit. k dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz. Urz. UE L 88 z 04.04.2011, str. 45), w tym zakres objętych nią danych • maksymalne dopuszczalne ilości leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych na recepcie i okres ważności recepty (rozporządzenie wydane na podstawie art. 15a ust. 8 pkt 3–6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej) • sposób przydzielania przez NFZ zakresów liczb będących unikalnymi numerami identyfikującymi recepty (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne - <i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) i przechowywania tych danych • zasady wystawiania recept, na których przepisano wyłącznie leki niepodlegające refundacji • zasady wystawiania zleceń na zaopatrzenie w wyrób medyczny i zleceń naprawy wyrobu medycznego (art. 38 u.r.) • sposób przeprowadzania przez NFZ kontroli wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne - <i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>).
--	--

	<p>3. Zasady zawierania umów z Narodowym Funduszem Zdrowia na wystawianie recept refundowanych (1godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja osoby uprawnionej (art. 2 pkt 14 u.r.) • kategorie dostępności refundacyjnej, poziomy odpłatności (art. 6 u.r.) • zasady publikowania wykazów refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych (art. 37 u.r.) • umowa upoważniająca osobę uprawnioną do wystawiania recept refundowanych (art. 48 u.r.) • sposoby pozyskiwania recept refundowanych - dla podmiotów z przydzielonymi numerami dla poszczególnych osób uprawnionych: <ul style="list-style-type: none"> – system numerowania recept (NFZ) – wydruk własny (z pliku, bezpośrednio ze strony NFZ, systemy obsługi komputerowej w poz) lub zamawianie recept w drukarni, • zasady wykonywania kontroli przeprowadzanej lub zlecanej przez NFZ u osoby uprawnionej (art. 48 ust. 7 u.r. oraz art. 64 u.o.ś) • skutki niewykonania lub nienależytego wykonania umowy (kary umowne, odpowiedzialność odszkodowawcza) <p>Ćwiczenia (2 godz.):</p> <p>1. Praktyczne wypisywanie recept uwzględniające poniższe dane związane z identyfikacją pacjenta, płatnika i osoby kontynuującej zlecenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzór recepty na leki refundowane – wymiary recepty 200 mm długości, 90 mm szerokości <ul style="list-style-type: none"> – poszczególne elementy recepty (kody paskowe, wymagane dane): – dane podmiotu wystawiającego receptę – nazwa, adres, numer REGON, dane podmiotu drukującego receptę (lub zwrot „wydruk własny”), numer telefonu, dziewięciocyfrowy numer nadany przez NFZ, – dane pacjenta (imię i nazwisko, adres – zameldowania lub zamieszkania lub pełnienia służby wojskowej lub zamieszkania osoby uprawnionej , względnie siedziby urzędu gminnego lub gminnego ośrodka pomocy społecznej): <ul style="list-style-type: none"> – wiek pacjenta do lat 18 (o ile nie można go ustalić na podstawie numeru PESEL) – kody uprawnień pacjenta
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - numer poświadczenia do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej - numer PESEL (pacjenta, osoby będącej przedstawicielem ustawowym) - numer paszportu (lub innego dokumentu ze zdjęciem poświadczającym uprawnienia do świadczeń zdrowotnych) - identyfikacja płatnika – kody wojewódzkich oddziałów NFZ (zasady określania zależne od – miejsca zamieszkania, miejsca przebywania, miejsca pełnienia służby wojskowej, miejsca udzielania świadczenia - dane dotyczące leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, <ul style="list-style-type: none"> o nazwa substancji czynnej i firmowa nazwa leku - ilość (zasady wypisywania ilości leku/środka/wyrobu – cyfra arabska, warunki wpisu „słownie”, nazwa, postać, ilość, sposób dawkowania, niekiedy słownie) - data wystawienia recepty - data realizacji recepty - dane osoby uprawnionej do kontynuacji wystawiania recepty (pielęgniarka/położna): imię i nazwisko (nadruk lub pieczętka), numer prawa wykonywania zawodu (nadruk lub pieczętka), podpis; - zasady nanoszenia poprawek (pieczętka, podpis) - zasady odpłatności za leki – wykaz leków refundowanych, kody: <ul style="list-style-type: none"> - „P” – najniższa odpłatność wynikająca z wykazu, - [ ]- brak wpisu– najwyższa odpłatność wynikająca z wykazu, - „X” – przepisywany produkt poza zakresem refundacji - kody: B – bezpłatnie, R – ryczałt, 30%, 50%, 100% - zasady wystawiania recepty w ramach zlecenia lekarskiego - znak „X” w rubryce - kontynuacja - tryb „CITO!” („pilnie”) - zastrzeżenie o konieczności wydania konkretnego preparatu/środka – „nie zamieniać” lub „NZ” - maksymalne limity na wystawiane produkty czas ważności recepty, długość okresu farmakoterapii, liczba leków/środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego/wyrobów medycznych – na jednej recepcie - zgodnie z aktualnie obowiązującym aktem prawnym <ul style="list-style-type: none"> • Recepta na produkty nie podlegające refundacji. • Recepta transgraniczna i zasady zwrotu refundacji.
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<ul style="list-style-type: none"> • E-recepta, e-zlecenie, e-skierowanie, e-dokumentacja medyczna (P1). Zasady wystawiania, znajomość rejestrów medycznych, Centralnego Wykazu Produktów Leczniczych, dostęp do e-dokumentacji medycznej pacjenta, informacja o Internetowym Koncju Pacjenta i o „informacji o wystawionej receptce”, którą pacjent otrzyma od pielęgniarki/położnej w formie papierowej bądź elektronicznej.
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa (akty prawne odzwierciedlające aktualny stan prawny)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, późn. zm.) 2. Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345) – zwana w programie „u.r.” 3. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) – zwana w programie „u.o.ś.” 4. Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014r., poz. 1435, z późn. zm.) 5. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydanych na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696, z późn. zm.) 6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego z dnia 28 kwietnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 570) 7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 177) 8. Zarządzenie nr 45/2009/DSOZ Prezesa NFZ z w sprawie korzystania z Portalu Narodowego Funduszu Zdrowia. 10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (<i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>) 11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r. poz. 1739) <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education&Art.-Profesjonal Project, Gdańsk 2015
<p>Wymiar, zasady i forma staży,</p>	<p>Staż wspólny z Modułem I i II – 14 godzin (dla Modułu III – 2 godziny)</p>

w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej
---	--

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	ASPEKTY PRAWNE I ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZAWODOWA
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki i położnej do przestrzegania i korzystania z regulacji prawnych dotyczących odpowiedzialności zawodowej związanej z kontynuacją zlecenia leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, a także stosowania reklamy w usługach medycznych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W42. omawia zakres podmiotowy pielęgniarek i położnych uprawnionych do wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;</p> <p>W43. omawia zakres kompetencji pielęgniarek i położnych posiadających dyplom ukończenia studiów co najmniej pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo w zakresie wystawiania recept w ramach kontynuacji leczenia;</p> <p>W44. omawia katalog osób uprawnionych do odbioru recept lub zleceń i zasady ich odbioru;</p> <p>W45. omawia przesłanki odpowiedzialności kontraktowej;</p> <p>W46. omawia domniemanie wynikające z art. 471 k.c. oraz przesłanki ekskulpacji od niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania;</p> <p>W47. omawia przesłanki odpowiedzialności deliktowej będącej skutkiem nieprawidłowej oceny stanu pacjenta lub nieprawidłowej kontynuacji leczenia, zlecenia środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p> <p>W48. omawia terminy przedawnienia roszczeń deliktowych i kontraktowych;</p> <p>W49. omawia zasady odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy – w przypadku osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę;</p> <p>W50. omawia zasady zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ, w tym ogólne warunki umów;</p> <p>W51. omawia zakres potencjalnej odpowiedzialności wynikającej z nieprawidłowej realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ;</p> <p>W52. omawia zasady prowadzenia dokumentacji medycznej czynności związanych z kontynuowaniem zlecenia leków i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;</p>

	<p>W53. omawia instytucję przypozwania w procesie cywilnym;</p> <p>W54. omawia elementy przewinienia zawodowego;</p> <p>W55. omawia etapy postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>W56. omawia strony postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej i przysługujące im uprawnienia;</p> <p>W57. omawia zasady składania zeznań lub wyjaśnień w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>W58. omawia organy uczestniczące w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>W59. omawia katalog kar;</p> <p>W60. omawia środki odwoławcze od niekorzystnego orzeczenia;</p> <p>W61. omawia możliwość wniesienia kasacji;</p> <p>W62. omawia możliwość wznowienia postępowania;</p> <p>W63. omawia skutki prawomocnego ukarania;</p> <p>W64. omawia zatarcie ukarania;</p> <p>W65. omawia podstawowe elementy definicji ustawowej reklamy produktu leczniczego;</p> <p>W66. omawia wyłączenia reklamy produktu leczniczego spod definicji ustawowej;</p> <p>W67. omawia normatywne wymogi co do reklamy produktu leczniczego;</p> <p>W68. omawia zasady kierowania reklamy produktu do osób uprawnionych do wystawiania recept;</p> <p>W69. omawia normatywne zakazy dotyczące reklamy produktów leczniczych;</p> <p>W70. omawia zakazy reklamy kierowanej do osób uprawnionych do wystawiania recept, w tym wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 59 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne;</p> <p>W71. omawia sankcje o charakterze karnym i karno-administracyjnym za naruszenia przepisów dotyczących reklamy produktu leczniczego;</p> <p>W72. zna zasady odwiedzania osób uprawnionych do wystawiania recept będących świadczeniodawcą przez przedstawicieli medycznych lub handlowych.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U33. ustalić, czy w danej sytuacji w odniesieniu do konkretnego pacjenta jest uprawniony do wystawienia recepty na leki lub środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;</p> <p>U34. rozpoznać, zrozumieć i współkształtować treść umowy łączącej go z pracodawcą bądź stroną umowy</p>
--	--

	<p>cywilnoprawnej w zakresie czynności wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;</p> <p>U35. prowadzić dokumentację medyczną swoich czynności związanych z wystawianiem recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, celem zapewnienia środków dowodowych w ewentualnym postępowaniu cywilnym;</p> <p>U36. przypozywać ubezpieczyciela w procesie cywilnym;</p> <p>U37. rozpoznać przedawnione roszczenie;</p> <p>U38. zgłaszać zarzut przedawnienia w procesie cywilnym;</p> <p>U39. wskazać etapy postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>U40. wskazać strony postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>U41. korzystać z przysługujących mu praw w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej w szczególności w relacjach z rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>U42. wskazać konsekwencje postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>U43. korzystać ze środków odwoławczych w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>U44. rozpoznać reklamę produktów leczniczych niespełniającą wymogów normatywnych (np. niezgodną z art. 58 Pf);</p> <p>U45. rozpoznać różnicę pomiędzy rzetelną informacją o produkcie leczniczym a typowymi zabiegami marketingowymi;</p> <p>U46. wskazać organy, jakie należy poinformować w przypadku zetknięcia się z reklamą produktu leczniczego niezgodną z wymaganiami normatywnymi;</p> <p>U47. przekazać informację o przypadku zetknięcia się z reklamą produktu leczniczego niezgodną z wymaganiami normatywnymi.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K9. ma świadomość, że od osobistej decyzji zależy, czy będzie podejmować się wystawiania recept na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, niezbędnych do kontynuacji leczenia w ramach zleceń lekarskich;</p> <p>K.10. unika działań i zaniechań, które mogą być uznane za niezachowanie należytej staranności;</p> <p>K11. ma świadomość odpowiedzialności zawodowej za przewinienie zawodowe i potrafi zakwalifikować swoje działanie albo zaniechanie jako potencjalne przewinienie zawodowe;</p>
--	---

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>K12. rozeznaje konsekwencje postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, w szczególności w relacjach z rzecznikiem odpowiedzialności zawodowej;</p> <p>K13. zachowuje profesjonalny dystans w kontaktach z osobami kierującymi do niej reklamę.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	Wykładowcami mogą być osoby posiadające tytuł magistra prawa, mające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w zakresie treści modułu oraz doświadczenie dydaktyczne i praktyczne doświadczenie zawodowe w procesach cywilnych.
Wymagania wstępne	-
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	- wykład - 5 godzin
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godz. kontaktowe): 5 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 5 godzin <p>Praca własna uczestnika kursu: 5 godzin</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć – 2 godziny • przygotowanie się do zaliczenia modułu – 3 godziny <p>Łącznie nakładu pracy uczestnika kursu: 10 godzin</p>
Stosowane metody dydaktyczne	- wykład
Stosowane środki dydaktyczne	<p>- Sprzęt: komputer, projektor multimedialny, klipart</p> <p>- Opracowania: prezentacje multimedialne zestaw multimedialny</p> <p>- Materiały dydaktyczne: materiały reklamowe, wzory umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej</p>
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>W zakresie wiedzy i umiejętności: test sprawdzający - składający się z 15 pytań z 4 dystraktorami.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych: obserwacja 360 stopni.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<p>Obecność na wykładach</p> <p>Uzyskanie 70% pozytywnych odpowiedzi z testu sprawdzającego</p>
Treści modułu kształcenia	1. Uprawnienia w zakresie kontynuacji zlecenia leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i odpowiedzialność zawodowa (2 godz.).

	<ul style="list-style-type: none"> • zakres uprawnień pielęgniarek i położnych w zakresie wypisywania recept przy kontynuacji leczenia (art. 15a i art. 15b u.o.p.i.p) • zasady kontynuacji leczenia po uprzednim osobistym badaniu fizykalnym pacjenta i bez przeprowadzania takiego badania (art. 15a i art. 15b u.o.p.i.p) • katalog osób uprawnionych do odbioru recept lub zleceń (art. 15a i art. 15b u.o.p.i.p) • zasady dokumentowania czynności związanych z wystawianiem recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (art. 15a i art. 15b u.o.p.i.p). • odpowiedzialność zawodowa – rozdział 6 ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych. <p>2. Odpowiedzialność cywilna (2 godz.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasady odpowiedzialności kontraktowej (art. 471 i nast. k.c.) w kontekście umowy z NFZ na wystawianie recept refundowanych i umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej • zasady odpowiedzialności deliktowej będącej skutkiem nieprawidłowej oceny stanu pacjenta lub nieprawidłowego wystawienia recepty na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego (art. 415 i nast. k.c. ze szczególnym uwzględnieniem treści art. 444, art. 445 i art. 448 k.c.) • zasady regulowania materii wystawiania recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w umowach łączących z pracodawcą, zleceniodawcą, ze szczególnym podkreśleniem braku możliwości przymuszania do tych czynności • zasady odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy – w przypadku osoby zatrudnionej na podstawie umowy o pracę (art. 114 i nast. k.p.) • zasady zawierania i realizacji umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ, w tym ogólne warunki umów (art. 132 i nast. u.o.ś.) i zakres odpowiedzialności wynikającej z nieprawidłowej realizacji tych umów • prowadzenie skrupulatnie dokumentacji medycznej jako przyszłych ewentualnych dowodów w sprawach cywilnych na brak bezprawności w działaniach i zaniechaniach • przypozwanie jako włączenie do procesu cywilnego ubezpieczyciela, u którego pielęgniarka i położna ma polisę OC (art. 84 k.p.c.) • aktualna wiedza medyczna jako miernik starannej realizacji zobowiązań pielęgniarki i położnej <p>3. Reklama produktów leczniczych (1 godz.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • definicja ustawowa reklamy produktu leczniczego (art. 52 Pf), wyłączenia spod tej definicji (art. 52 ust. 3 Pf),
--	---

	<p>orzecznictwo sądowe w tym zakresie</p> <ul style="list-style-type: none"> • normatywne wymogi co do reklamy produktu leczniczego (art. 53 i 55 Pf) • zasady kierowania reklamy produktu do osób uprawnionych do wystawiania recept (art. 54 Pf) • normatywne zakazy dotyczące reklamy dotyczącej produktów leczniczych (art. 55-57 Pf) • zakaz reklamy polegającej na oferowaniu osobom uprawnionym do wystawiania recept korzyści materialnych, prezentów i różnych ułatwień, nagród, wycieczek oraz organizowaniu i finansowaniu spotkań promocyjnych produktów leczniczych (art. 58 Pf) • wymogi dotyczące reklamy produktu leczniczego kierowana do osób uprawnionych do wystawiania recept lub osób prowadzących obrót produktami leczniczymi określone w przepisach wydanych na podstawie art. 59 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne • sankcje o charakterze karnym i karno-administracyjnym za naruszenia przepisów dotyczących reklamy produktu leczniczego (art. 128-129b Pf) • zasady sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów dotyczących reklamy produktu leczniczego
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa (akty prawne odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2014r., poz. 1435, z późn. zm.) – zwana w programie „u.o.p.i.p.” 2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) 3. Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1038, z późn.zm.); 4. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271, późn. zm.) – zwana w programie „Pf” 5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 listopada 2008 r. w sprawie reklamy produktów leczniczych (Dz. U. Nr 210 poz. 1327) 6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.) 7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U.2008 Nr 81, poz.484); 8. Aktualnie obowiązujący załącznik do obwieszczenia Ministra Zdrowia obejmujący wykaz refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych wydanego na podstawie art. 37 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>przeznaczenia żywnościowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 345).</p> <p>9. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i zakresu dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania (Dz. U. z 2014 r. poz. 177)</p> <p>10. Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2012 r. poz. 159, z późn. zm.)</p> <p>11. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 października 2015 r. w sprawie recept wystawianych przez pielęgniarki i położne (<i>akt przesłany do RCL celem publikacji w Dzienniku Ustaw</i>)</p> <p>12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2015 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywnościowego, wykazu wyrobów medycznych i wykazu badań diagnostycznych (Dz. U. z 2015r., poz. 739)</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>1. Zimmermann A.: Nowe uprawnienia i obowiązki pielęgniarek wynikające ze zmian w ustawodawstwie zawodowym. Wyd. Education&Art.-Profesjonal Project, Gdańsk 2015</p>
<p>Wymiar, zasady i forma staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje</p>	<p>Nie dotyczy</p>

6. PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

6.1. STAŻ: Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej

Cel stażu: Wyposażenie pielęgniarki/położnej w umiejętności wystawiania recepty w ramach kontynuacji zlecenia produktów leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 14

Liczebność grupy: 2-3 osoby

Opiekun stażu: opiekunem stażu może być lekarz z co najmniej 5 letnim stażem pracy, mający podpisany kontrakt z NFZ w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej lub lekarz realizujący zadania lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w podmiocie leczniczym mającym podpisaną umowę z NFZ w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej:

- dla pielęgniarek – tzw. lekarz rodzinny,
- dla położnych – tzw. lekarz rodzinny lub lekarz poradni ginekologiczno-położniczej.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia na stażu:

1. Ocena potrzeb biopsychospołecznych pacjenta w zakresie środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
2. Wypisanie recepty na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego
3. Przeprowadzenie badania fizykalnego dostosowanego do sytuacji klinicznej pacjenta
4. Wypisanie recepty na leki z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe niezbędne do kontynuacji leczenia.

Warunki zaliczenia stażu:

1. 100% obecność
2. Prawidłowa ocena stanu biopsychospołecznego 2 pacjentów w zakresie potrzeb zapewnienia dostępu do refundowanych środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego
3. Udokumentowane wypisanie dwóch recept w ramach kontynuacji leczenia.

**7. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA
PIELEŃNIARKA, POŁOŻNA PO UKOŃCZENIU KURSU SPECJALISTYCZNEGO
ORDYNOWANIE LEKÓW I WYPISYWANIE RECEPT - część II**

1. Wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji na leki, z wyłączeniem leków zawierających substancje bardzo silnie działające, środki odurzające i substancje psychotropowe, niezbędne do kontynuacji leczenia
2. Wystawianie recept w ramach realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia.
3. Samodzielne ordynowanie leków z kategorii OTC.

